

Витяг з протоколу № 2

засідання Бюро з якості вищої освіти та освітньої діяльності історичного факультету
від 10 листопада 2023 року

Присутні: голова БЗЯВО історичного факультету доц. О. М. Каковкіна, члени БЗЯВО: доц. В. І. Воронов, доц. О. О. Чепурко, ст. викл. О. В. Сизенко, студенти: О. С. Кавуненко, Д. А. Кравець, М. К. Скрипченко, Д. В. Тімченко.

Запрошені на нараду представники історичного факультету:

в. о. декана, проф. Д. В. Архірейський,
завідувач кафедри всесвітньої історії, доц. А. Г. Венгер

Секретар засідання: ст. викл. О. В. Сизенко

Після з'ясування наявності кворуму (присутні 100 % членів БЗЯВО) оголошено та затверджено порядок денний у кількості одного питання.

Результати голосування:

«за» – 8 осіб;

«проти» – немає;

«утрималися» – немає.

Порядок денний:

1. Про запровадження нової освітньої програми «Європейські студії та американістика» спеціальності 032 Історія та археологія на першому (бакалаврському) рівні.

Доповідач: розробник, представник робочої групи, завідувач кафедри всесвітньої історії, доц. А. Г. Венгер

Хід засідання:

Слухали:

1. *Про запровадження нової освітньої програми «Європейські студії та американістика» спеціальності 032 Історія та археологія на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.*

Доповідач: розробник, представник робочої групи, завідувач кафедри всесвітньої історії, доц. А. Г. Венгер

Виступили:

Доц. О. М. Каковкіна, голова БЗЯВО історичного факультету, з інформацією про відкриття нової освітньої програми «Європейські студії та американістика».

Доц. А. Г. Венгер, розробник, представник робочої групи, завідувач кафедри всесвітньої історії, з презентацією освітньої програми «Європейські студії та американістика».

Мета цієї освітньої програми полягає в стимулюванні студентів, зацікавлених у гуманітаристиці, вступати на історичний факультет.

Впровадження програми – відповідь на гострі проблеми, зумовлені різким скороченням наборів до вищих навчальних закладів.

Програма розрахована на тих, хто обирає не тільки історичний напрям, а й міжнародні відносини, політологію та подібні галузі. Її артикуляція на світовій історії буде привабливою для абітурієнтів, які шукають альтернативу соціально-гуманітарним факультетам та спеціальностям.

Ще однією перевагою ОП є мовна підготовка – передбачено дев'ять додаткових кредитів з іноземних мов. Пропонуємо програму без бюджетних місць, визначаючи відкриття групи за контрактним принципом, що дозволить більш гнучко реагувати на зацікавлення ОП на етапі вступної кампанії.

ОП має спільні дисципліни з ОП «Історія та археологія» та ОП «Історична україністика та прикладна історія», а також унікальний компонент для окремих груп. Вважаю, що це допоможе підвищити якість навчання та збільшити кількість студентів.

В. о. декана, проф. Д. В. Архірейський, представник робочої групи, доповнив виступ В. А. Венгера.

Розглядаючи ідею про посилення конкурентоспроможності на ринку абітурієнтів, варто врахувати, що поточні освітні програми слабо конкурують з іншими спеціальностями. «Європейські студії та американістика» більше привертають увагу, але ми можемо конкурувати з філологами, політологами та міжнародниками. Звернімо увагу, що на міжнародні відносини є великий попит. Хочу зауважити, що практики надають нам можливість використовувати ці можливості. Ректор виходить з принципової позиції – програма йде за небюджетною конкуренцією. Це важливо, оскільки це дозволить уникнути жорсткої конкуренції за бюджетні місця. Спеціалізація вже з першого курсу створить певні переваги для студентів, особливо при наборі на конкретні програми. Профорієнтаційна робота та реклама грають важливу роль в успішному наборі. Хоча це вимагає додаткових зусиль від кафедр, від цього залежить успіх нової програми.

Голова БЗЯВО **О. М. Каковкіна** запропонувала ставити питання.

Питання поставили:

Питання доц. В. І. Воронова: Прохання пояснити зміст програми, а саме передбачену практику на другому курсі – пропедевтично-дослідницьку; мотиви кафедри щодо постановки виробничої практики історико-туристичної на четвертий курс.

Відповідь А. Г. Венгера: Щодо практики на другому курсі, вона передбачена під одну з дисциплін і передбачає проведення наукових досліджень, зокрема у книгозбірнях та електронних архівах. Основна мета – підготовка студентів до написання наукових текстів, курсових, кваліфікаційних робіт. Щодо історико-туристичної практики на четвертому курсі, вона формує компетентності разом з дисципліною «Історичний туризм». Ця практика вже включена до освітньої програми «Історія та археологія» і є спільною з іншими ОП спеціальності 032. Щодо її наповнення, то маємо домовленості з департаментом туризму ОДА та туристичними фірмами, але через війну багато з них не були повністю реалізовані. Проте, Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. І. Яворницького має сертифікат на проведення історико-туристичних практик та може виступати базою для реалізації цієї практики.

В. о. декана історичного факультету, доц. **Д. В. Архірейський** доповнив відповіді А. Г. Венгера щодо практик: пропедевтичної, дослідної та навчальної. Їхня логіка полягає в тому, щоб попередньо ознайомити студентів з науковою кухнею історика, показати, як створюються та опрацьовуються тексти. Історико-туристична практика має прагматичне значення, розширюючи можливості для випускників істориків на ринку працевлаштування, особливо в сфері туризму. Саме історична складова випадає в сфері туризму. Усі, хто причетний до туризму, не вміють працювати з історичним контентом так, як історики. Навіть вітчизняні туристичні фірми не здатні адекватно готувати цей контент. Ми планували, що наші студенти матимуть можливість працювати на практиці в туристичних фірмах, включаючи можливість виїзду за кордон. Незважаючи на те, що війна та пандемія скасували ці плани, розуміємо, що рано чи пізно вони стануть актуальними знову. Це є основною метою цих двох практик. Думаю, що не можна відмовлятися від цього задуму через поточні обставини. Ми розуміємо, що війна завершиться, і туризм стане популярним.

Питання доц. О. М. Каковкіної: Питання стосується базової частини освітньої програми та її синхронізації з ОП «Історична україністика та прикладна історія» та ОП «Історія та археологія». Як ця ОП пов'язана із обома програмами?

Відповідь Д. В. Архірейського: Щодо синхронізації програм, освітня програма «Європейські студії та американістика» є частково синхронізованою із обома ОП. Налагодження спільних курсів стало можливим завдяки вимозі навчального відділу зменшити різноманітність предметів індивідуальних програм. Такий підхід також сприяє рентабельності групи контрактників, яка може включати не менше 10 осіб.

Питання доц. О. М. Каковкіної: У випадку, якщо група небюджетна і якщо на момент завершення прийому документів є лише дев'ять осіб, це є підставою не відкривати групу? Ми маємо пояснювати цю ситуацію нашим вступникам і пропонувати їм перевести свої документи на освітню програму «Історія і археологія» або «Історична україністика та прикладна історія»?

Відповідь доц. А. Г. Венгера: Можливі два варіанти: перший – абітурієнти можуть подавати документи на різні опції, наприклад, на ОП, де є бюджетні пропозиції, і цю ОП. Другий варіант – переведення на іншу ОП у межах спеціальності 032. Цю можливість треба розглядати під час вступної кампанії, спілкуватися з приймальною комісією.

Питання О. О. Чепурка: Чи не планувалося додати щось зі слов'янських мов, таких як польська чи болгарська?

Відповідь А. Г. Венгера: Так, я звернусь на кафедру порівняльного мовознавства слов'янських мов та дізнаюся, чи можна буде включити їхні курси в якості однієї з вибіркових дисциплін.

В обговоренні взяли участь: доц. О. М. Каковкіна, доц. Воронов В. І., в.о. декана історичного факультету, проф. Д. В. Архірейський, доц. О. О. Чепурко, студентка Д. Кравець.

Пропозиції висловили:

Доц. О. О. Чепурко підтримав ідею впровадження освітньої програми. Висловив пропозицію спростити матрицю, оскільки вона має непропорційний розкид компетентностей та результатів. Також пропонується виправити технічні помилки в назвах практик та погодити їх зі структурно-логічною схемою. Щодо

практик, пропонується переглянути розташування історичного туризму та інших практик на основі логіки та аудиторного навантаження. Для того щоб дисципліна історичний туризм опанувалася студентами в тому ж семестрі, коли проводитиметься виробнича практика: історико-туристична, поміняти місцями дисципліни – історичний туризм на восьмий семестр, а одну з дисциплін восьмого семестру перенести на сьомий семестр

Доц. В. І. Воронов підтримав впровадження нової ОП і запропонував ретельніше підходити до класифікатора професій. Важливо забезпечити відповідність між спеціальностями та можливостями працевлаштування випускників. Запропонував докласти зусиль для розширення дисциплін, пов'язаних із сферою туризму та менеджменту; розглянути можливість введення дисципліни «Туристичний менеджмент» та розглянути можливості розвитку практичних навичок у цій області; розглянути переформатування деяких дисциплін, таких як «Основи науково-дослідницької діяльності», і розглянути можливість введення загальноприйнятої дисципліни «Основи наукових досліджень». Важливо підійти до цього питання з урахуванням потреб ринку праці та практичних навичок для майбутніх фахівців.

Голова БЗЯВО історичного факультету доц. О. М. Каковкіна підвела підсумки та поставила на голосування такі рішення:

1) За результатами підтримати запровадження нової освітньої програми «Європейські студії та американістика» спеціальності 032 Історія та археологія на першому (бакалаврському) рівні;

2) Врахувати робочій групі рекомендації та пропозиції щодо змісту освітньої програми та винести її на затвердження на вченій раді історичного факультету.

Голосували:

«за» – 8 осіб;

«проти» – немає;

«утрималися» – немає.

Ухвалили: підтримати рішення одногосно.

Голова Бюро з якості вищої освіти
та освітньої діяльності ІФ, доц.

Ольга КАКОВКІНА

Секретар Бюро з якості вищої освіти
та освітньої діяльності ІФ,
ст. викладач

Олег СИЗЕНКО